

KVALITETSREDOVISNING FÖRSKOLOR FARSTA STADSDELSNÄMND HÖSTTERMIN 2007 VÅRTERMIN 2008

Förutsättningar

Farsta stadsdelsförvaltning ligger i södra Stockholm. Området består av stadsdelarna Svedmyra, Tallkrogen, Gubbängen, Hökarängen, Sköndal, Fagersjö, Farsta strand, Farsta, Larsboda och Farstanäset. Här bor drygt 47 000 invånare varav ca 1/5 är barn och ungdomar mellan 0-19 år. I området finns såväl flerbostadshus som radhus och villor.

Förskoleenheterna är indelade i sex resultatenheter med mellan fyra till sju förskolor, en förskolechef leder arbetet. Alla områden har dessutom minst en biträdande förskolechef och i vissa områden finns även en pedagogisk handledare. Några förskolor har också en platsansvarig, som har ansvar för det dagliga praktiska arbetet.

För barn i behov av särskilt stöd finns en stödenhet centralt placerad. Till denna enhet kan förskolecheferna vända sig för att söka förstärkningsresurs, pedagogiskt stödjande insatser eller förskolepsykolog. I stödenheten finns från årsskiftet 2007/2008 stadsdelens språkpedagog.

I september 2007 fanns 1711 barn inskrivna i förskoleverksamheten. Totalt finns det 33 förskolor med 110 förskoleavdelningar varav en är allmän förskola. I stadsdelsområdet finns förutom de kommunala verksamheterna även 13 privata förskolor och 27 privata familjedaghem med totalt 654 barn inskrivna.

Barnantalet har under ett antal år ökat betydligt och stadsdelen har byggt mellan två och fem avdelningar per år, totalt 34 avdelningar sedan 2002. Prognosen visar att det kommer ske en fortsatt ökning av barnantalet vilket medför att behovet av nya förskoleavdelningar fortsätter att öka.

Genomsnittligt hade 43 % av personalen på stadsdelens förskolor pedagogisk högskoleutbildning vid mätillfället juni 2008.

Arbetet med att minska barngrupperna – barnomsorgsgarantin

Förändring av antalet barn per avdelning

	Snitt per avdelning Mars 2008	Antal avdelningar 2008	Snitt per avdelning 2007	Antal avdelningar 2007
Barn 1-3 år	13,4	32	13,3	36
Barn 3-5 år	17,6	30	16,2	45
Barn 1-5 år	16,4	46	16,8	24
Summa	15,9	108	15,3	105

Kvalitetsarbetet

Mål och åtaganden har utgått från läroplanen för förskolan Stockholm stad kommunfullmäktiges mål i budget och stadsdelsnämndens mål. Förskolorna utarbetade verksamhetsspecifika åtaganden och specifika arbetssätt och uppföljning därefter fram verksamhetsspecifika åtaganden, specificerade arbetssätt och uppföljning utifrån stadsdelsnämndens mål. I förskolornas kvalitetsredovisningar redovisas uppföljning och utvärdering av målen arbetssätt och resultat av deras arbete. I samband med kvalitetsredovisningen har förskolorna dessutom bedömt och analyserat resultaten av sitt arbete och föreslagit vilka åtgärder för utveckling som behöver göras inför det kommande året. Som underlag för utvärdering har förskolorna bland annat använt portfolio, barnobservationer, självvärdering, föräldra- och barnenkäter och utvecklingssamtal. Planeringsdagar har använts till arbetslagens samlade bedömning och slutsatser av terminernas arbete.

Förskolorna har även skrivit in de åtaganden som vänder sig till brukarna i kvalitetsgarantierna, vilka sedan fastslogs av stadsdelsnämnden. Förskolornas föräldraråd träffas några gånger per termin och vid dessa möten förs en dialog om verksamhetsfrågor.

Varje förskoleenhet avsätter resurser för den kompetensutveckling som behövs för att höja kvalitén inom förskolan och medarbetarna får kompetensutbildning utifrån de behov som framkommit i medarbetarsamtalen.

Personalen inom förskolorna har under läsåret arbetat i olika nätverk: Innemiljö, Språk och kommunikation, Natur och teknik samt Chefsnätverk. Till varje nätverk finns en nätverksledare. Arbetet i nätverken har bidragit till att förskolorna nu arbetar mer medvetet inom de olika områdena. I chefsnätverket har viktiga

pedagogiska frågor diskuterats, dessa frågor har utgått från pedagogernas dokumentationer.

Under våren 2008 genomfördes dialogmöten med varje förskolechef. Vid dialogmötena deltog förskolechef och arbetsplatsombud. I vissa möten deltog stadsdelsdirektör eller någon avdelningschef från ekonomi - personal- individ eller familjeomsorg. Avdelningschef och utvecklingssekreterare deltog i samtliga möten. I mötet diskuterades organisations- och ledningsstruktur, vision om det goda ledarskapet, hur man som chef arbetar för att uppnå resultat i verksamheten. Cheferna fick även beskriva hur de tagit fram åtaganden och hur det identifierat vad som är avgörande för resultatet av årets arbete hur man arbetar för att använda resurserna så effektivt som möjligt, hur man kompetensutvecklar medarbetarna och hur man vet vad som behöver utvecklas.

Uppföljning av läroplanens övergripande mål

Normer och värden

Exempel på verksamheternas åtaganden

- Att verka för att barnen får en demokratisk grund för att utveckla empati och förmåga att umgås med andra människor
- Att arbeta aktivt för jämställdhet mellan flickor och pojkar i den pedagogiska verksamheten
- Att sträva efter att varje barn utvecklar respekt och solidaritet samt förmåga att visa hänsyn
- Att erbjuda en säker, hälsosam, utvecklande miljö både ute och inne
- Att ge barnen en god omsorg i en trygg och inspirerande miljö
- Att varje barn, förälder, kollega och besökare skall känna sig sedd, hörd, bekräftad och delaktig

Metoder att nå målet

Förskolorna redovisar olika metoder för att nå de uppsatta målen. Detta görs bland annat genom att personalen vid förskolorna ser och bekräftar barnens förmåga och på så sätt stärks barnens självförtroende och har ett förhållningssätt där alla människor har lika värde. Alla pedagoger, barn och föräldrar tar del av och tillämpar enhetens värdegrund samt likabehandlingsplan stärks detta.

Vid förskolorna finns rutiner för barnens säkerhet och detta skapar en god balans mellan barnsäkerhet och upptäckarlusta. Personalens medverkan i miljönätverken har resulterat i ett pågående förändringsarbete. Genom diskussion och reflektion enskilt och i grupp har medvetenheten ökat och de inser nu mer och mer betydelsen och vikten hur deras förhållningssätt påverkar barnen. Maten har fått en alltmer betydande roll för barnens förbättrade hälsa.

Resultat

Barnen börjar själva lösa sina konflikter och sätter gränser i samspel med andra barn, de börjar även alltmer förstå att vi är olika.

Bra kost, daglig utevistelse och fungerande rutiner har gett friska och glada barn. Skapandet av det gemensamma värdegrundsdokumentet har också sammansvetsat förskolorna i området.

Bedömning och analys av måluppfyllelsen

Inom målområdet normer och värden har förskolorna arbetat på ett tillfredställande sätt för att nå målet och det bedöms att målen är i hög grad uppnådda.

Uppföljning sker kontinuerligt under året. Vid sin bedömning och analys har förskolorna för första gången använt självvärderingsinstrumentet BRUK. I utvecklingssamtalen med föräldrarna reflekterar de tillsammans över det enskilda barnets utveckling. Resultaten i den brukarenkät som genomfördes våren 2008 analyseras och åtgärder och förbättringar tas fram. De förbättringsförslag, synpunkter och klagomål som inkommer från föräldrar tas tillvara av förskolorna.

Utveckling och lärande

Exempel på verksamheternas åtaganden

- Att aktivt stimulera barnen i sin språkutveckling och att tillsammans med föräldrarna lägga grunden för barn med annat modersmål än svenska
- Att barn med särskilda behov ge det stöd som behövs för en positiv utveckling
- Alla barn i behov av särskilt stöd ska ha en handlingsplan
- Att uppmuntra och stödja barnen i deras nyfikenhet för matematik och naturvetenskap

Metoder att nå målet

Pedagogerna dokumenterar både i bild och text för att synliggöra barnens utveckling och lärande. Miljön organiseras så att ett varierat material finns tillgängligt för barnens utforskande.

För barn i behov av särskilt stöd upprättas handlingsplaner tillsammans med föräldrar och stödenhet. I dessa skrivs de åtgärder som behövs för att skapa förutsättningar för att barnet ska tillgodogöra sig sin tid vid förskolan. Pedagoger med annat modersmål än svenska uppmanas att använda sig av sitt språk i det dagliga arbetet. Pedagogerna använder medvetet vardagliga situationer till att stödja och stimulera barnens språk, högläsning förekommer varje dag. Föräldrarna uppmanas att använda sitt modersmål tillsammans med barnet

Resultat

Det har blivit tydligare för barnen vad de kan påverka i sin vardag genom all den uppmuntran de får av personalen till egna val.

De pedagogiska nätverk som funnits i stadsdelen har resulterat i ett pågående utvecklingsarbete vid förskolorna.

Genom dokumentationen som görs får personalen lättare syn på varje individ i gruppen. Vid uppföljning av barn i behov av särskilt stöd har föräldrarna varit nöjda med det resultat man utifrån handlingsplanerna åstadkommit.

Bedömning och analys

Inom målområdet utveckling och lärande har förskolorna arbetat på ett mycket tillfredställande sätt för att nå de uppsatta målen och de bedöms i hög grad uppfylla.

Organisationen runt barn i behov av särskilt stöd är inarbetad och fungerar mycket bra. Många grupper i Farsta har barn med annat modersmål och tillsammans med föräldrarna arbetar förskolorna med att ge barnen två språk. Förändringen av miljön och barnens möjlighet till matematiskt tänkande och språkinläring syns alltmer i verksamheten. Genom deltagandet i de olika pedagogiska nätverken som matematik och natur/teknik och språkstödande arbetssätt har pedagogerna utvecklat sitt arbete med barnen.

Barns inflytande

Exempel på verksamheternas åtaganden

- Att uppmuntra barns delaktighet och möjlighet att påverka sin vardag efter sina förutsättningar samt att barnen gör sina egna val och tar ansvar efter sin förmåga

Metoder att nå målet

Genom att miljön är tillgänglig och utformad så att barnen kan göra sina egna val och genom att pedagogerna är lyhörda för barnens behov. En annan metod för att nå målen är att genom observation se barnens behov och intressen. I samlingen ges möjlighet för barnen att bestämma över olika aktiviteter under dagen.

De barn som övergick till hösten sexårsverksamhet 2008, fick besvara en enkät med frågor om hur de upplevt sin förskoletid. Pedagogerna genomför intervjuer med barnen så att deras frågor finns med i den dagliga planeringen.

Resultat

Den pedagogiska miljön har blivit mer inspirerande och utvecklande för barnen. Barnen har lärt sig att ta konsekvenserna av sitt eget handlande.

Den femårsenkäten som genomfördes under våren har gett mer kunskap och ökad förståelse om vad barnen lärt sig under förskoleåren, men också vilka förbättringar som behöver göras.

Bedömning och analys

Inom målet ansvar och inflytande har förskolorna arbetet på ett tillfredställande sätt och målen bedöms delvis vara uppnådda.

Pedagogerna behöver ge en tydligare återkoppling till barnen vad deras inflytande lett fram till. De måste även tydligare informera barnen om när de har möjlighet att göra val. Genom att man bekräftar och uppmuntrar till egna val har barnens lust, vilja och förståelse att påverka sin vardag utvecklats. Arbetet med hur barnen ska få inflytande över sina val på förskolan måste utvecklas. Några av förskolorna som använt BRUK som en metod i uppföljningen ser att de behöver bli bättre på att lyfta fram barnens tankar och idéer samt göra dem ännu mer delaktiga i planeringen av verksamheten.

Förskola hem

Exempel på verksamheternas åtaganden

- Verka för god kontakt mellan föräldrar och förskola
- Lyhört och positivt bemötande
- Erbjuder föräldrar goda möjligheter till inflytande och delaktighet

Metoder att nå målet

Vid den dagliga kontakten med föräldrarna skapas en dialog om deras barn. Föräldramöten genomförs minst två gånger per år. Rutiner finns så att barn och föräldrar ska känna sig trygga. Varje barn har en utvecklingsplan som diskuteras tillsammans med föräldrarna. Några förskolor använder sin hemsida för att informera föräldrar om t.ex. nyheter, matsedel och aktiviteter. Egna föräldraenkäter används för att mäta vad föräldrarna tycker om respektive förskola i området. Föräldrarna erbjuds inflytande i förskoleverksamheten genom organiserad föräldramedverkan. En föräldraaktiv inskolning erbjuds. Månadsbrev med information om vad som hänt, vad man planerar att göra lämnas till föräldrarna en gång varje månad.

Resultat

Genom brukarenkäten har förskolorna fått svar på hur föräldrarna upplever förskolorna, föräldrarna har övervägande varit nöjda med verksamheten. Den föräldraaktiva inskolningen har slagit väl ut. I några områden har många föräldrar annat modersmål än svenska och förskolorna har insett vikten av att genomföra föräldramöten på andra sätt än de traditionella föräldramötena.

Bedömning och analys

Inom målet förskola hem har förskolorna arbetet på ett tillfredställande sätt och målen bedöms delvis vara uppnådda. Den föräldraaktiva inskolningen har slagit väl ut eftersom föräldrarna har varit mer delaktiga i inskolningen.

Samverkan med förskoleklass

Exempel på verksamheternas åtaganden

- Samverka med föräldrar och skola inför övergången till förskoleklass
- En trygg och inarbetad övergång till förskoleklass

Metoder att nå målet

Arbetar utifrån ett för stadsdelen och skolorna gemensamt framtaget koncept där förskolebarnen besöker skolan vid ett par tillfällen. Överlämningssamtal sker tillsammans med förälder, förskola och förskoleklass. Utvärdering av övergången sker i oktober.

Resultat

Barnen får bekanta sig med skolans miljö och sina blivande klasskamrater

Bedömning och analys

Inom målområdet samverkan med förskoleklass har förskolorna arbetat på ett mycket tillfredställande sätt för att nå måluppfyllelsen.

Den gemensamma rutinen har använts och förskolorna har konstaterat att den fungerar på ett tillfredställande sätt. Det finns dock vissa svårigheter i de områden där det finns flera enskilt drivna skolor.

Då alla, barn, personal, och föräldrar, är med i arbetet med övergång till skolan resulterar det i en trygg övergång för barnen

Åtgärder för utveckling

- Barns inflytande behöver utvecklas
- Egna föräldraenkäter
- Konkretisera det mångkulturella arbetet